

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
Palackého náměstí 375/4, 128 01 Praha 2

V Praze dne 20. listopadu 2020

Č. j.: MZDR 36570/2020-17/MIN/KAN

MZDRX01CW FCC

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo zdravotnictví, jakožto správní úřad příslušný podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), rozhodlo o žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., v souladu s § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 20 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., takto:

Žádost

6 (dále jen „žadatel“), ze dne 3. 11. 2020, o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb. v podobě sdělení, proč nebyly za 9 měsíců pandemie realizovány potřebné experimenty, proč ministerstvo dle názoru žadatele ignoruje rizika spojená s nošením obličejových masek a kdo nese právní odpovědnost za případnou újmu na zdraví respektováním nařízení

se dle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.

částečně odmítá.

Odůvodnění

Dne 3. 11. 2020 podal žadatel žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., již reagoval na odpověď Ministerstva zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“) na svoji předešlou žádost ze dne 27. 8. 2020. Žádost se týkala mj. původu RNA, na níž jsou kalibrované testy PCR a kauzální souvislosti s onemocněním označovaným jako COVID-19 a opatření přijímaných ke snížení šíření nákazy.

Ministerstvo žádost o informace posoudilo a dospělo k závěru, že nezbývá, než ji částečně odmítnout.

V bodu 5) původní žádosti ze dne 27. 8. 2020 žadatel požadoval poskytnutí kompletní charakteristiky onemocnění Covid-19, sdělení, čím je specifické a odlišné od ostatních respiračních onemocnění a jeho ověřený způsob diagnostiky.

Přílohou písemnosti č. j. MZDR 36570/2020-10/MIN/KAN ze dne 1. 10. 2020 ministerstvo žadateli požadovanou informaci poskytlo, a to včetně obsáhlých statí týkajících se příznaků a symptomů onemocnění COVID-19, symptomatických a asymptomatických průběhů,

inkubační doby, původce onemocnění, zdroje, přenosu, přežívání viru v prostředí, rizikových faktorů či diagnostiky.

V reakci na tuto odpověď žadatel ve svém podání ze dne 3. 11. 2020 s textem ministerstva polemizuje a uvádí, že *„Z odpovědi (...) je zcela jasné, že onemocnění Covid-19 není ničím zcela odlišné či jednoznačně diagnostikovatelné. Nelze tedy říci, že se jedná o nové onemocnění.“* Dále konstatuje, že *„Veškeré údaje o symptomatickém/asymptomatickém průběhu, inkubační době, přenosu či nakažlivosti, které jste mi copy-paste poslali, jsou ve světle výše uvedených faktů stále jen hypotézy, založené na epidemiologickém pozorování, doposud však exaktně vědecky nepodložené potřebnými důkaznými experimenty.“* vyslovuje domněnku, že *„potřebné experimenty není složité provést“* a pozastavuje se nad tím, že nebyly za 9 měsíců pandemie realizovány, a dotazuje se, proč tak nebylo učiněno a jak může ministerstvo bez těchto údajně nepostradatelných potvrzení hypotézy přijímat jakákoliv opatření obecného charakteru.

Žádost o takové sdělení je však svojí povahou dotazem na názor ministerstva, protože je třeba rozhodnout o odmítnutí žádosti dle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., podle kterého se povinnost poskytovat informace dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací, netýká.

Je zjevné, že se jimi žadatel domáhá zdůvodnění a dovysvětlení postupu ministerstva ve shora uvedené věci, konkrétně zdůvodnění, proč nebyly za 9 měsíců pandemie realizovány žadatelkou zmíněné experimenty, a tudíž se dotazuje na názor ministerstva ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákon č. 106/1999 Sb., podle kterého se však povinnost poskytovat informace netýká mimo jiné právě dotazů na názory povinného subjektu. Zákonná povinnost k poskytnutí informací se totiž dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozhodnutí NSS č. j. 10 As 117/2014) i odborné literatury nevztahuje na podávání dodatečných vysvětlení volby určitého postupu povinných subjektů v konkrétní věci. Podobné dotazy kladené v režimu zákona č. 106/1999 Sb. je tudíž nutno dle komentářové literatury subsumovat rovněž pod dotaz na názor ve smyslu citovaného ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. (viz např. Furek, A., Rothanzl, L., Jírovec. T.,: Zákon o svobodném přístupu k informacím, Komentář, C. H. BECK, 2016, str. 78): *„Další typovou skupinou žádostí, které lze podřadit pod dotaz na názor, jsou žádosti požadující (do)vysvětlení postupů či stanovisek povinných subjektů. Takové žádosti jsou často podávány jako vyjádření nespokojenosti s jinou aktivitou povinného subjektu, typicky žádost o sdělení, z jakého důvodu povinný subjekt vydal konkrétní rozhodnutí, proč se v rámci určitého materiálu nezabýval též určitým v žádosti uvedeným problémem, z jakého důvodu nebyl určitým způsobem činný apod.“*

Jinak řečeno, sdělovat konkrétní důvody, proč ministerstvo nějak v konkrétní věci jednalo či nejednalo, tedy vysvětlovat důvody ministerstva k jeho určitému jednání, není v režimu zákona č. 106/1999 Sb. jeho povinností.

Pokud jde o dotaz, jak může ministerstvo bez (dle žadatele) nepostradatelných potvrzení hypotézy přijímat jakákoliv opatření obecného charakteru, zastává ministerstvo stanovisko, že data a informace, jež má k dispozici, a jež žadatelce přílohou sdělení ze dne 1. 10. 2020 poskytl, dostatečně odůvodňují přijímání všech předmětných opatření.

Pokud jde o dotaz, zda ministerstvo „přestane označení Covid-19 používat a začne zkoumat skutečnou diagnózu a příčinu onemocnění u pacientů označovaných “Covid”, lze reagovat, že ministerstvo nepochybně označení Covid-19 užívat nepřestane a na svém dosavadním postupu nic měnit nebude.

V bodu 14) původní žádosti ze dne 27. 8. 2020 se žadatel dotazoval, zda je PCR test primárně určen k testování infekcí a zda dokáže sám jednoznačně potvrdit probíhající virovou infekci a množství viru u testovaného.

V příloze dopisu ze dne 1. 10. 2020 ministerstvo mj. konstatovalo, že „PCR test je primárně určen pro průkaz přítomnosti DNA či RNA (v žádném případě nikoli jen virové) v daném biologickém materiálu a dále, že osoby s Covid-19 jsou infekční 1-2 dny před nástupem prvních příznaků. Rapid testy detekují protilátky třídy IgM a IgG. Detekovatelná tvorba protilátek nastupuje cca 3 dny po prvních příznacích. Algoritmus primárně počítá s testováním osob s klinickými příznaky (horečka, kašel dušnost).“ V rámci obsáhlého popisu tohoto algoritmu uvedlo, že PCR pozitivní osoby jdou do domácí izolace nebo jsou hospitalizovány.

V reakci na to žadatel položil dotaz, proč je lidem s pozitivním výsledkem testu nařizována karanténa, jako by byli jednoznačně infekční a negativní test je vyžadován pro prokázání neinfekčnosti.

K tomu lze konstatovat, že karanténa je v takovém případě pochopitelně nařizována z důvodu předpokladu infekčnosti takové osoby a rizika dalšího šíření nákazy. Naopak je-li PCR test podruhé negativní, je pacient považován za vyléčeného.

Pokud jde o dotaz, „zda si ministerstvo uvědomuje, kolik porušuje zákonů, když lidi na základě výsledků PCR testů takto diskriminuje“, nelze než reagovat tak, že ministerstvo žádné právní předpisy neporušuje a nikoho nediskriminuje. Účelem žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb. nicméně není polemizovat s názory a stanovisky žadatelů.

V bodu 28) žádosti ze dne 27. 8. 2020 žadatel požadoval veškeré vědecké studie, ze kterých ministerstvo a vláda vychází, které jednoznačně prokazují zdravotní bezpečnost dlouhodobého nošení roušek jakýchkoliv materiálů u a) dětí, b) zdravých dospělých, c) seniorů a d) imunodeficientních jedinců.

Ministerstvo reagovalo písemností ze dne 1. 10. 2020, když konstatovalo, že „Studii ministerstvo nedisponuje a nenechalo si ji vyhotovit z toho důvodu, že nošení roušek je nejdostupnější způsob, jak zabránit šíření nového koronaviru, a to s ohledem na možnost využití v masovém měřítku (viz bod 25)). Pro nošení roušek platí pravidla, která jsou veřejně dostupná na webu řady zdrojů včetně výše uvedených organizací. Riziko plynoucí ze šíření dané nákazy bez ochrany dýchacích cest jednoznačně převažují ta rizika, která by případně mohla souviset s dlouhodobým nošením roušek. Parametr „dlouhodobý“ bez další specifikace není vyhodnotitelný.“

Na to žadatel reagoval dotazem, na základě čeho tedy ministerstvo jednoznačně vyvozuje, že riziko plynoucí ze šíření nákazy (kde neexistuje jednoznačný důkaz účinnosti nošení roušek jako prostředku zábrany šíření) převažuje rizika spojená s nošením roušek? Jaká jsou tedy ta rizika, která jsou menší?

Odkázat lze opět na obsáhlý souhrn benefitů nošení roušek uvedený v odpovědi na otázku 25) žádosti ze dne 27. 8. 2020, přičemž menším rizikem je nepochybně právě užívání ochrany nosu a úst. Ve zbytku, tedy co do dotazu, proč ministerstvo ignoruje rizika spojená s nošením obličejových masek, jde opět o dotaz na názor ministerstva, protože je třeba rozhodnout o odmítnutí žádosti dle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., podle kterého se povinnost poskytovat informace dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací netýká. Žadatel se totiž opět domáhá zdůvodnění a dovysvětlení postupu ministerstva ve shora uvedené věci, konkrétně postoje a postupu ministerstva ve věci rizik spojených s nošením roušek, a tudíž se dotazuje na názor ministerstva ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákon č. 106/1999 Sb. Zákonná povinnost k poskytnutí informací se totiž dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozhodnutí NSS č. j. 10 As 117/2014) i odborné literatury nevztahuje na podávání dodatečných vysvětlení volby určitého postupu povinných subjektů v konkrétní věci. Podobné dotazy kladené v režimu zákona č. 106/1999 Sb. je tudíž nutno dle komentářové literatury subsumovat rovněž pod dotaz na názor ve smyslu citovaného ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. (viz např. Furek, A., Rothanzl, L., Jírovec, T.,: Zákon o svobodném přístupu k informacím, Komentář, C. H. BECK, 2016, str. 78): „*Další typovou skupinou žádostí, které lze podřadit pod dotaz na názor, jsou žádosti požadující (do)vysvětlení postupů či stanovisek povinných subjektů. Takové žádosti jsou často podávány jako vyjádření nespokojenosti s jinou aktivitou povinného subjektu, typicky žádost o sdělení, z jakého důvodu povinný subjekt vydal konkrétní rozhodnutí, proč se v rámci určitého materiálu nezabýval též určitým v žádosti uvedeným problémem, z jakého důvodu nebyl určitým způsobem činný, apod.*“ Ministerstvo je nicméně toho názoru, že žádná rizika s problematikou aktuální epidemiologické situace neignoruje.

Pokud jde o dotaz, zda ministerstvo zruší s okamžitou platností zákaz pohybu bez ochranných prostředků zakrývající dýchací cesty, nezbyvá než konstatovat, že podobné opatření v blízké době nepánuje.

V bodu 29) žádosti ze dne 27. 8. 2020 žadatel požadoval sdělení, jaká je maximální koncentrace CO₂ stanovená pro nošení roušek a jaká je míra koncentrace CO₂ pod a) látkovou rouškou, b) chirurgickou rouškou a c) respirátorem. V rámci rozsáhlé stati v odpovědi ze dne 1. 10. 2020 ministerstvo mj. konstatovalo, že „*V obecné rovině lze uvést, že v rámci ochrany veřejného zdraví obecně nejsou stanoveny konkrétní maximální koncentrace CO₂ pro nošení roušek ani jiných prostředků chránících dýchací cesty člověka.*“

Názor žadatele, že ministerstvo na dotaz neodpovědělo, je tedy nesprávný.

Pokud jde o žádost o sdělení, kdo nese právní odpovědnost za případnou újmu na zdraví splněním nařízení, jde opět o dotaz na názor ministerstva, tentokrát dokonce názor právní. Ministerstvo by však bylo nuceno nejprve žadatelem nastíněnou otázku zevrubně posoudit a věc podrobit odbornému, v daném případě právnímu rozboru, jinými slovy vytvořit si tak na věc kvalifikovaný právní názor, a teprve ten žadateli prezentovat. Ministerstvo však v režimu zákona č. 106/1999 Sb. není povinno žadatelem předestřené právní otázky posuzovat a nově si na ně vytvářet právní názor, který doposud nezaujalo.

Nezbylo proto než rozhodnout, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto správního rozhodnutí, a žádost v tomto rozsahu odmítnout dle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.

Pokud jde o dotaz, „proč vyhláška č. 268/2009 Sb. stanovující limit koncentrace CO₂ vůbec existuje, když se jí ministerstvo dle žadatele neřídí“, nelze než reagovat tak, že ministerstvo respektuje veškeré platné a účinné právní předpisy, nicméně jak již bylo uvedeno, maximální koncentrace CO₂ pro nošení roušek ani jiných prostředků chránících dýchací cesty člověka nejsou stanoveny, přičemž předmětná vyhláška reguluje technické požadavky na stavby, nikoli maximální koncentrace CO₂ pod rouškou.

Pokud jde o dotaz, zda ministerstvo zruší s okamžitou platností nařízení o povinnosti zakrývání dýchacích cest, ministerstvo, jak již bylo výše uvedeno, podobné opatření v plánu momentálně nemá, resp. nebude tak učiněno, dokud nedovolí epidemiologická situace.

Pokud jde o bod 1) žádosti, a konstatování žadatele, že v materiálech, jež mu byly spolu s odpovědí ze dne 1. 10. 2020 poskytnuty, není kauzalita potvrzena, lze konstatovat, že jinými studii a materiály, než těmi, které již byly poskytnuty, ministerstvo nedisponuje (tolik k dotazu, „na základě jakých studií jste si tedy potvrdili kauzalitu“). Pokud jde o dotaz, zda „ministerstvo zruší ihned veškerá opatření spojená s pandemií a začne skutečně profesionálně zkoumat důvody onemocnění pacientů označovaných “Covid”, nelze než opět konstatovat, že rušení opatření ministerstvo momentálně neplánuje a od svého postupu se odchýlovat nebude.

Pokud jde o dotaz 2), zda ministerstvo přestane ihned používat (dle žadatele) neplatné RT-PCR testy, lze uvést, že ministerstvo takový postup v žádném případě neplánuje.

Pokud jde o bod 24) žádosti, „zda ministerstvo doloží potřebné důkazy, na kterých nařízení stojí nebo je ihned zruší“, lze odkázat na obsáhlé podklady poskytnuté prostřednictvím dopisu ministerstva ze dne 1. 10. 2020 a odkazy v něm uvedené s tím, že ministerstvo rušení předmětných opatření aktuálně neplánuje. Vše se bude pochopitelně odvíjet od momentálního trendu vývoje epidemiologické situace.

V reakci na odpověď ministerstva k bodu 25) žádosti ze dne 27. 8. 2020 se žadatel dotazoval, zda ministerstvo zruší s okamžitou platností zákaz pohybu bez ochranných prostředků zakrývající dýchací cesty. Opět lze konstatovat, že se vše bude odvíjet od vývoje epidemiologické situace, aktuálně však ministerstvo takovou změnu neplánuje.

Závěrem ministerstvo zdůrazňuje, že účelem zákona č. 106/1999 Sb. je poskytování objektivně existujících informací, nikoli polemika a výměna názorů mezi žadatelem a povinným subjektem.

Ministerstvo tak nehodlá komentovat názory žadatele prezentované v jeho podáních či s ním v režimu tohoto právního předpisu jakkoli polemizovat a nebude tak činit ani v budoucnu. K takovému postupu ostatně ani povinnosti není.

S ohledem na enormní rozsah žádosti byla lhůta k jejímu vyřízení prodloužena přípisem č. j. 36570/2020-13/MIN/KAN ze dne 18. 11. 2020 o 10 dní a v této lhůtě budou zodpovězeny zbývající dotazy, na něž se nevztahovaly výluky z práva na informace a současně nebyly pouhou polemikou s již prezentovaným obsáhlým a dostatečně rozvedeným stanoviskem ministerstva ze dne 1. 10. 2020.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle § 16 odst. 1 a ust. § 20 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. a § 152 odst. 1 správního řádu ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí rozklad, a to podáním učiněným u Ministerstva zdravotnictví, Palackého nám. 4, 128 04 Praha 2. O rozkladu rozhoduje ministr zdravotnictví. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet dnem následujícím po dni doručení tohoto rozhodnutí.

Mgr. Daniela Kobilková
ředitelka odboru Kancelář ministra
podepsáno elektronicky

Do vlastních rukou obdrží:

